

มาตรฐานการอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพ ตาม พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562

ศาสตราจารย์เกียรติคุณกิตติชัย วัฒนานิก
ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

29 พฤศจิกายน 2565

มาตรฐานการอุดมศึกษา

"ข้อกำหนดขั้นต่ำเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรการศึกษา และข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา"

กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา

1. กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
2. กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
3. กฎกระทรวงมาตรฐานการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
4. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ. 2565
5. กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

31 มี.ค. 2565

เริ่มมีผลใช้บังคับ

27 ก.ย. 2565

ประกาศ กมอ. ภายใต้ กฎกระทรวง

1. ประกาศ กมอ. เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2565
2. ประกาศ กมอ. เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565
3. ประกาศ กมอ. เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565
4. ประกาศ กมอ. เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา หรือหลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญา ในสาขาวิชาที่ต่างกัน พ.ศ. 2565
5. ประกาศ กมอ. เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
6. ประกาศ กมอ. เรื่อง แนวทางการพิจารณาเทียบหลักสูตรการศึกษาในประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
7. ประกาศ กมอ. เรื่อง แนวทางการพิจารณาเทียบคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
8. ประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
9. ประกาศ กมอ. เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
10. ประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2565
11. ประกาศ กมอ. เรื่อง รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
12. ประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ในวารสารระดับชาติ และวารสารระดับนานาชาติ พ.ศ. 2565

ประกาศ อว. / ประกาศ กมอ. ภายใต้ พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการฯ อว. พ.ศ. 2562

1. ประกาศ กมอ. เรื่อง หน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา
2. ประกาศ กมอ. เรื่อง หน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2)
3. ประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ
ภายในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ
และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
5. ประกาศ อว. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2565

มติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา

**ครั้งที่ 5/2564
(12 พ.ค. 2564)**

- กำหนดนิยามศัพท์คำว่า "พหุวิทยาการ (Multi-disciplinary)" และ "สหวิทยาการ (Inter-disciplinary)"

**ครั้งที่ 9/2565
(14 ก.ย. 2565)**

- กำหนดหลักการและแนวคิดการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา ในหลักสูตรการศึกษา และวิธีการแจ้งหลักสูตรการศึกษา

**ครั้งที่ 11/2565
(9 พ.ย. 2565)**

- กำหนดแนวทางจัดการศึกษากรณีสถาบันอุดมศึกษามีข้อตกลงร่วมกัน จัดการศึกษาในหลักสูตรอย่างเป็นทางการ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ในประเทศด้วยกัน หรือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ รายละเอียด และแนวทางในการจัดทำมาตรฐาน คุณวุฒิในสาขาหรือสาขาวิชา

มติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

**ครั้งที่ 3/2564
(10 มี.ค. 2564)**

- กำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์และเงื่อนไขในการกำหนดหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา

**ครั้งที่ 5/2564 (12 พ.ค. 2564)
และ
ครั้งที่ 7/2564 (14 ก.ค. 2564)**

- กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา

**ครั้งที่ 6/2564
(9 มิ.ย. 2564)**

- กำหนดแนวทางการพิจารณา "หน่วยงานต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง"

**ครั้งที่ 7/2565
(6 ก.ค. 2565)**

- การเผยแพร่ฐานข้อมูลรายชื่อหน่วยงานต่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก จำนวน 3 ฐานข้อมูล ได้แก่ 1) INQAAHE 2) EQAR และ 3) CHEA

หลักคิดการออกกฎหมายด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา

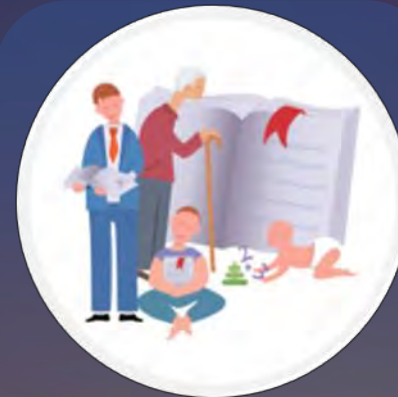
1. เป็นไปตาม พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการ กระทรวง การ อุดมศึกษาฯ พ.ศ. 2562

2. เอื้อต่อการใช้ทรัพยากรที่มีคุณภาพร่วมกัน

3. เอื้อต่อการสร้างหลักสูตรใหม่ที่เป็นความต้องการของประเทศ

4. เอื้อต่อการศึกษาตลอดชีวิตผ่านระบบคลังหน่วยกิตและการเทียบโอน

5. ให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาแต่ต้องตรวจสอบได้

หลักคิดการติดตามตรวจสอบหลักสูตร

ตาม พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และระเบียบบริหารฯ กระทรวง อว. พ.ศ. 2562

1 ตรวจสอบทุกหลักสูตรว่า
เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร
และมาตรฐานคุณวุฒิ
ตลอดจนตรวจสอบ โครงสร้าง
หลักสูตร การจัดการกระบวนการ
เรียนรู้ การวัดและประเมินผล
ผู้เรียน ที่ออกแบบไว้ว่า
สามารถให้ผลลัพธ์การเรียนรู้
ที่หลักสูตรกำหนด

2 ตรวจสอบการจัดการศึกษา
ว่าเป็นไปตามที่กำหนดใน
หลักสูตรเพื่อ ก ม อ .
ประกาศรับรองในรอบ 5 ปี
(ยกเว้นหลักสูตรเปลี่ยน
ผลลัพธ์การเรียนรู้)

3 กรณีหลักสูตรได้รับการ
รับรองจากองค์กรภายนอก
ทั้งในและต่างประเทศ อาจ
ได้รับการยกเว้นการ
ตรวจสอบในข้อที่ 2

หลักคิดด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามบริบทของแต่ละสถาบัน โดยความเห็นชอบของสภาฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่า สถาบันจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างน้อยเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

แต่ละสถาบันอุดมศึกษากำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนด โดยนำเสนอผลการประเมินต่อสภาสถาบัน พร้อมแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี

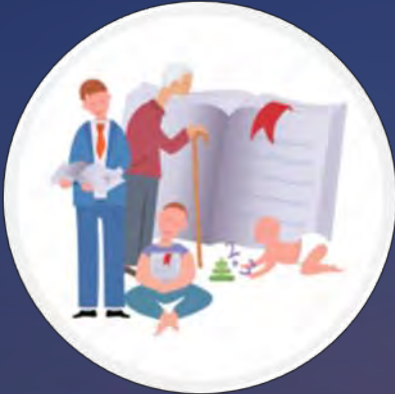
สถาบันอุดมศึกษาแจ้งผลการประเมินระดับสถาบัน พร้อมแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ผ่านสภาสถาบันแล้ว ให้ สป.อว. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยอาจแจ้งเป็นรายปี หรือรวบรวมแจ้ง สป.อว. อย่างน้อยหนึ่งครั้งก่อนปีที่จะรับการประเมินคุณภาพภายนอก

สถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการเลือกหน่วยประเมินคุณภาพภายนอก แต่ต้องมั่นใจว่า หน่วยประเมินนั้นสามารถประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบัน

หลักคิดเรื่องคลังหน่วยกิต

1. ปัจจุบันแต่ละบุคคลต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพราะความรู้ ทักษะ เทคโนโลยี รวมถึงวิถีชีวิตของคนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ช่วงชีวิตของ ผู้คน ก็ ยืน ยาว ขึ้น

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้ไม่ว่าจะมาจากการศึกษาในระบบ นอกกระบบ หรือตามอัธยาศัย เป็นสิ่งมีคุณค่าของแต่ละบุคคล

3. เมื่อผลลัพธ์การเรียนรู้มีคุณค่า จึงควรมีธนาคารหรือคลังหน่วยกิต เพื่อรับฝากผลลัพธ์การเรียนรู้เหล่านั้น ซึ่งผู้ฝากสามารถนำออกมาใช้ประโยชน์เมื่อต้องการ

4. แต่เนื่องจากผลลัพธ์การเรียนรู้อาจได้มาจากหลายแหล่ง ต่างเวลา และมีหลายรูปแบบทั้งจากการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีระบบเทียบโอนมาเป็นหน่วยกิตที่มีมาตรฐานเดียวกัน ก่อนการนำไปฝากในคลังฯ และก่อนการนำไปใช้